

nieuwigheden over; terwijl uit de laatste alinea feitelijk heel de oude leer weer kan opgerakeld worden: „enige algemeen gebruike-like bastaardwoorden worden in de spelling geheel vernederlandst”. Van de voorbeelden noem ik slechts *boeket*, *faljiet*; „en enkele andere” laat voldoende ruimte voor elke individueele of gezamenlijke uitbreiding. Wij hebben af te wachten; maar vreezen, omdat de „vereenvoudigers” door hun onveranderde, oude, naturalistisch-phonetische en sentimenteel-paedagogische beginselen noodwendig weer in de oude richting zullen worden gestuwd.

Het zijn dezelfde grondbeschouwingen, die ook bij *ouwe*, enz. (zie blz. 11-12) tot soortgelijke noch hun eigen behoeften noch die van de niet-geletterde menigte bevredigende, practijken voerden. Bij hun enthousiaste voorkeur voor de laagliggende alledaagsche *praatvormen ouwe, goeie, dooie* zagen de stichters en leiders der beweging er blijkbaar geen nadeel in, de eenvoudige lieden van de hooger liggende *spreekvormen oude, goede, doode* op den duur volkomen te vervreemden, en hun de beschikking over de vele gesproken stijlvarianties, afleidingen, samenstellingen, uitdrukkingen, waarin de *d* nog onbetwist meester was, te bemoeilijken of te ontnemen: ouderdom, verouderen, doodelijk, dooënd, vergoeden, te goeder trouw, te goeder uur. Geen bezwaar ook om anderzijds, aan iets meer geletterden inzonderheid, een lastige en verwarrende dubbelheid op te dringen: het *Ouwe Testament*, of het *Oude*? De *goeie Herder*, of de *goede*? Zal men nu ook schrijven „het *rooie* gevaar”, en „*loojen* buizen” (naar Moller: *looie*)? Zelfs is het *passépartout*-argument hier ook weer beschikbaar: *booien!* (zie Ndl. Woordenb. III, 34). — Wat klinkt dat meervoud *baden* plechtstatig! is het ook geen „boekewoord”? Waarom ook hier niet: ik baad — we *baaien*; een zieke gebruikt de *baaien*? Maar een werkwoord *raaien* (hoe stijf is toch dat *raden!*) maakt den eenvoudige tegenover het meervoud *Raden* (van *Arbeid*) onwennig en schuw. Overdrijf ik? Buitenrust Hettema wilde in het algemeen beschaafde Nederlandsch weer verschillende beschaafde tongvallen onderscheiden, met gelijke rechten, waarin bv. eenerzijds *goede, oude*, anderzijds *goeie, ouwe* pasten; zoo ook: *houd, deed, geloof* naast *hou, dee, g'loof*. *Taal en Lett.* 6, 120; 5, 55. Maar zelf blijkt deze, bij alle voorliefde voor de *w*-vormen, toch ook stilistisch nog den *d*-vorm te behoeven: „de *ouwe* bedeling” (a.w. 6, 104), maar: „enkele *oude* mensen” (110); „hangen aan de *dode* en *dodende* letter” (105).

⁵⁹ Het schijnt, dat De Vooys, *N. Taalg.* 1934, 379, het parool daartoe uitgeeft; *Lev. Talen* 272 volgt al.

Zoo zal het wel noodzakelijk zijn, dat er een *heele officieele*